

Sahur yapmanın hükmü nedir? Sahura kalkmak oruç niyeti yerine geçer mi?

Soru: Sahur yapmanın hükmü nedir? Sahura kalkmak oruç niyeti yerine geçer mi?

Cevap

Hanefi mezhebine göre oruç için sahur yapmak müstehaptır.¹ Nitekim Allah Rasûlü ﷺ “Sahur yapınız. Zira sahurda bereket vardır.”², “Sahur yapmak berekettir. Bir yudum su içecek dahi olsanız sahurunu terk etmeyiniz. Zira Allah Teâla ve melekleri sahur yapanlara salat ederler.”³ Buyurarak ümmetini sahur yapmaya teşvik etmektedir. Ayrıca kişi sahur yaparak oruç ibadeti için güç kazanır. Ancak oruçtaki açlığı derinden yaşama ve şehveti kırma hikmetini yakalama adına sahurda çok yemek doğru değildir.⁴ Bununla birlikte sahur son vaktinde yapmak da müstahaptır.⁵ Nitekim Allah Rasûlü ﷺ şöyle buyurmaktadır: “İftarı acele yapmak, sahurunu tehir etmek ve kişinin namazda (teşehhütte) parmağıyla işaret yapması peygamberliğin yetmiş cüzünden bir cüzdür.”⁶ Ancak oruçta şüphe oluşmaması için imsagin çıktığı vakte kadar yemeyip öncesinde yemeyi bırakmak gerekir.⁷ Nitekim imsagin çıkıp çıkmadığı noktasında şüphe oluşacak vakte kadar sahurunu tehir etmek mekruhtur.⁸

Müslümanın oruç tutmak için sahur kalkması içinde oruç niyetini de barındırır. Bu sebeple fukaha sahur kalkmayı niyet olarak kabul etmiştir. Zira niyet kişinin kalbinden eda edeceği ibadeti geçirmesi olduğundan ve Müslümanın sahur yapması da içinde bu niyeti barındırdığından sahur niyet yerine geçer. Ancak kişi oruç tutmama niyetiyle sahur yapsa bununla oruca niyet etmiş olmaz.⁹

1. Ahmed b. Muhammed b. İsmâîl ed-Dûkâtî et-Tahtâvî, *Hâşiye ‘alâ Merâkı’l-felâh* (İstanbul: Daru’l-Hanefiyye, 2018), 2/567.
2. Ebü’l-Hüseyn Müslim b. el-Haccâc b. Müslim, *el-Câmi‘u’s-şâhîh* (Beyrut: Dâru’l-Ma’rife, 2009), “Sıyâm”, 45.
3. Ebû Abdillâh Ahmed b. Muhammed b. Hanbel eş-Şeybânî Ahmed b. Hanbel, *Müsned-i Ahmed* (Beyrut: Müessesetü’r-Risale, 2001), 17/150.
4. et-Tahtâvî, *Hâşiye ‘alâ Merâkı’l-felâh*, 2/567.
5. Ebü’l-Hasen Burhânüddîn Alî b. Ebî Bekr b. Abdilcelîl el-Fergânî el-Mergînânî, *el-Hidâye şerhu bidâyeti’l-mübtedî* (Karaçi: el-Büşra, 2021), 1/357.
6. Ebû Bekr Abdürrezzâk b. Hemmâm b. Nâfi‘ es-San‘ânî el-Himyerî, *el-Musannef* (Dâru’t-Te’sîl, 2013), 4/523.
7. [7] el-Mergînânî, *el-Hidâye şerhu bidâyeti’l-mübtedî*, 1/357.
8. et-Tahtâvî, *Hâşiye ‘alâ Merâkı’l-felâh*, 2/567.
9. Heyet, *el-Fetâvâ’l-Hindiyye* (Beyrut: Dâru’l-Fikr, 2014), 1/257-58.